

Helping your child
with literacy and
numeracy at home

Karen

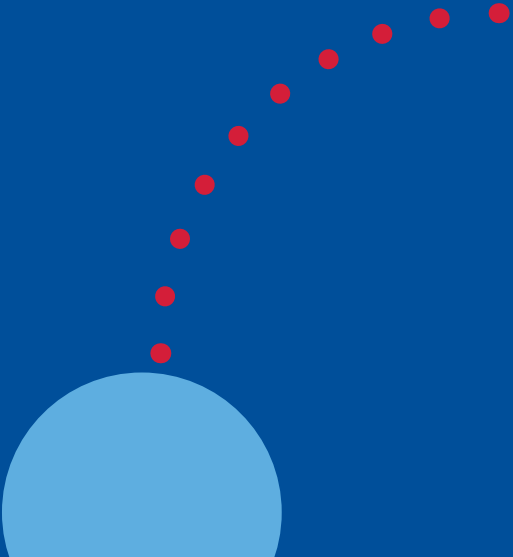
မၤစၢၤနဖိဃုာ်ဒီး
တၢ်ကွဲးတၢ်ဖးဒီး
နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးလၢဟံၣ်

လံာ်ဆံးဆံးဖိအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤကဲထီၣ်အီၤလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်,
ပၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်ဒီး ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး
ဖိသၣ်လၢအကထီၣ်ကွၢ် ဆိဆိအန့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

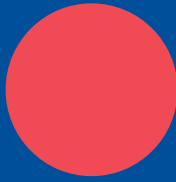
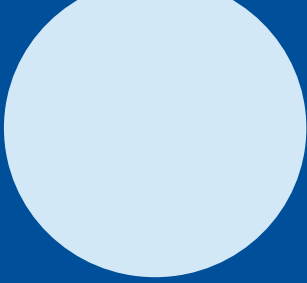
အဝဲအံၤပဲၤဒီး တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်လၢ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ
တၢ်မၤလိမၤဒီးလၢအကါဒိၣ် လၢကအိၣ်ထီၣ်လၢဟံၣ်
လီၤ. တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ် တၢ်ကွဲးလီၤအက့ၢ်အဂီၢ်လၢနဂီၢ်
လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီ ဃုာ်ဒီးနဖိဒီး ကမၤစၢၤအဝဲ သ့ၣ်လၢ
ကစးထီၣ် ကဂ့ၤဒိၣ်မးလၢ ကွၢ် အဂီၢ်လီၤ.

ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကပာ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ကဃုသ့ၣ်
ညါ တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်ဒီး ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ
တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်ခီဆၢတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ဃသညအနညအျ

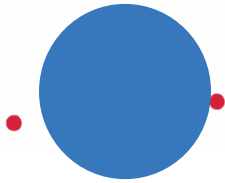
တၢ်သ့ကွဲးသ့ဖး	4
တၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီးတၢ်ဒိကန့ၢ်တၢ်	5
တၢ်ဖးလံာ်	10
တၢ်တုတၢ်ဂီၤဒီး တၢ်ကွဲးလံာ်	16
နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး	21
နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဂံၢ်ဒွးတၢ်	22
တၢ်ဟံးဖျိၣ်တၢ်ဒီး တၢ်ထူးကွံာ်တၢ်	28
တၢ်ကွၢ်နီၣ်တၢ်ဒီးတၢ်မၤလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်အဒိတဖၣ်	32

တၢ်သ့ကွဲးသ့ဖး

မၤစၢၤန့ၣ်ဖိလၢ ကဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်
တၢ်သ့ကွဲး သ့ဖးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအံၤ ပၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်တၢ်, တၢ်ကတိၤ တၢ်, တၢ်ဖးလံာ်,
တၢ်ကွဲးလံာ် ဒီးလံာ်ကဒီးတဖၣ်လီၤ. အဝဲ အံၤမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ
ကဆဲးကျၢဆဲးကျိးခိဖျိတၢ်တဖၣ် ဒီး သးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်,
တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ် သ့ၣ်ညါလၢသးတဖၣ်ဒီး
ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီလၢ တၢ် ကတိၤတၢ်ဒီး တၢ်ကွဲးတၢ် အဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ.

တၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီး တၢ်ဒိကန့ၢ်တၢ်

တၢ်ကတိၤတၢ်ဒီး တၢ်ဒိကန့ၢ်တၢ် မ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်
လၢကသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်တၢ်အဂံၢ်ခိၣ်ထံးလၢ နဖိအတၢ်မၤလိမၤ ဒီးလၢက့ၢ်လီၤ.
တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤ ကမၤစၢၤဖိသၣ် လၢတဲတၢ်ကသ့ဃုာ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်,
ဒုးအိၣ်ထီၣ်တံၤသ ကိးတဖၣ်ဒီး တၢ်ပာ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤတ ဖၣ်လၢ
က့ၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤခဲလၢာ်လၢက့ၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်စံးကတိၤကျိၣ်အဂၤ အါန့ၢ်ဒ်အဲကလံးကျိၣ်လၢဟံၣ် အဝဲ အံၤမ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢ
နကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနဖိဒ်ဆူညါ လၢ ကစုးကါဝဲအဝဲသ့ၣ် အကစၢ် အကျိၣ် စ့ၢ် ကိးလီၤ.

တဲတၢ် ဃုာ်ဒီးနဖိ

- တဲတၢ် ဃုာ်ဒီးနဖိ ဘၣ်ဃးတၢ်အခိၣ်တီတခါဘၣ်တခါတ ဖၣ်, အဒိ တၢ်လာအကဲထီၣ်အသး တသီဘၣ်တသီတက့ၢ်.
- နီၤဟ့ၣ် တၢ်ဃဲၤပူတဖၣ် လၢနတၢ်ဆဲးတၢ်လၤအပူ, နက စၢ်အတၢ်ဃဲၤပူဒီး နဖိအတၢ်ဃဲၤပူတဖၣ်တက့ၢ်.
- ဟံၤဖျါထီၣ် မ့တမ့ၢ် တဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် လၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးတဖၣ်တက့ၢ်. အဒိ, “တနံၤအံၤပကလဲၤဆူကိၤလၢပခိၣ်ဒီး ပကလဲၤဒိဖိကရၢၢ်လီၤ.”
- ဒိကနၢ်နဖိဒီး ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်လၢ ကတဲတၢ်အဝီ တက့ၢ်. ဟံၤဖျါအီၤ ကဘၣ်ဒိကနၢ်ဒ်လဲၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ် သးယၢ်ခိယၢ်ခိလၢ တၢ်ပိာ်တၢ်တဲတၢ်အံၤတက့ၢ်.
- ဖဲတၢ်စးထီၣ်တဲတၢ် မ့တမ့ၢ် ဖဲနစးထီၣ်တဲတၢ်ဒီးနဖိ သံ ကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ် အါနၢ်ဒ် ကစံးဝဲမ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ် အ တၢ်စံးဆၢတက့ၢ်. အဒိ, “တနံၤအံၤလၢကိၤနမၤတၢ်မနုၤ လဲၣ်?”
- စုးကျါ တၢ်သံကွၢ်လၢ အစးထီၣ် ဒ်လဲၣ် မ့တမ့ၢ် ဘၣ်မနုၤ အဃိလဲၣ်တက့ၢ်. အဒိ, “နထံၣ်ထီၣ်ပွဲၤဘၣ်လၢ ဖိကရၢၢ်အ ပူၤလဲၣ်?”
- ဖဲနသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢနဖိ က စံးဆၢအီၤတက့ၢ်.
- ဖဲနပိာ်တၢ်တဲတၢ်တဖၣ် ကမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဖွဲးညီအဂီၢ်တ က့ၢ်. ဒုးကဲထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖွဲးညီအတၢ်ဃဲၤပူတဖၣ်, တဲဒီး သးဝံၣ်တၢ်ဃုာ်ဒီးနဖိတက့ၢ်.

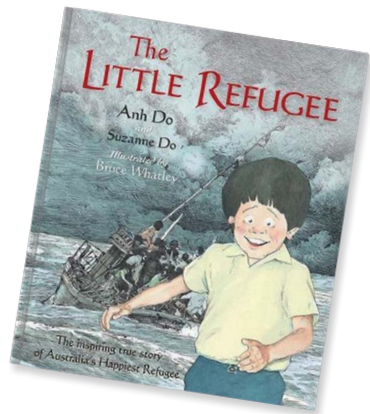
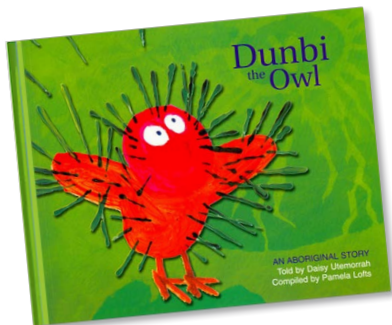
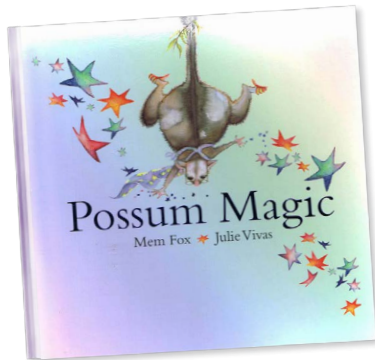
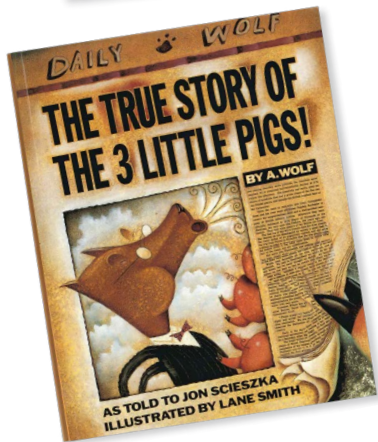
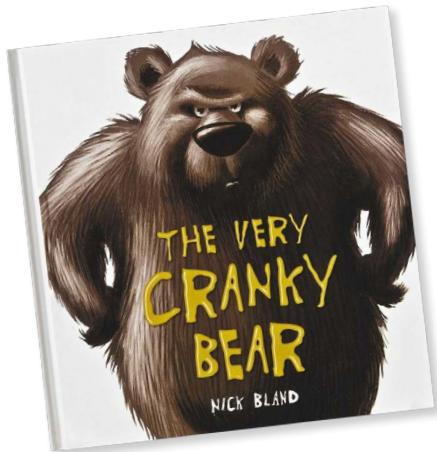

တၢ်ဆဲးကျၢဆဲးကျိးဒီး တၢ်ကစီၣ်

- တဲကဒါက့ၤတၢ်ဖဲၤပူၤတက့ၢ်. တဲဘၣ်ဃးတၢ်လၢအကဲ ထီၣ်အသးလၢဆိဆိ, တၢ်စးထီၣ်ဒီး တၢ်အကတၢ်တက့ၢ်.
- ဖဲနုဖးလံာ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, တဲဘၣ်ဃး တၢ်သကဲာ်ပဝးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် နဖိအ အဲၣ်လီၤဆိအကုာ်လၢ လံာ်အံၤအပူၤဖဲလဲာ် တခါလဲၣ်.
- နီၤဟ့ၣ်တၢ်ဆိကမိၢ်တဖၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်အသး ဖဲ တၢ်ကမၤဆူညါလၢ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကမၤမူးသးဖွံ မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤဆူ ကွီလဲၣ်. တၢ်မၤအသးဝံၤအလီၢ်ခံ, တဲဘၣ်ဃး တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်အသးဒီး သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဟ့ၣ်နီၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၢ်ဒီး အတၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤတဖၣ် တ က့ၢ်.
- ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနဖိလၢ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ် အကစၢ် ဒၣ်ဝဲအတၢ်ဖဲၤပူၤ လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်တယာ်ဆိကမိၢ်တ က့ၢ်. သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်, “တၢ်ဖဲၤပူၤအံၤ မ့ၢ် တၢ်ဖဲၤပူၤဒ်လဲၣ်?” “မတၤအိၣ်လၢတၢ်ဖဲၤပူၤအံၤ အပူၤ လဲၣ်?” “လၢတၢ်ဖဲၤပူၤအပူၤ တၢ်မနုၤတဖၣ် ကဲထီၣ် အ သးလဲၣ်?”
- သိၣ်လိနဖိ အဝဲသ့ၣ်အမံၤအလၢအပွဲၤ, လီၢ်အိၣ်ဆိးထံး, သးအနံၣ်, အနံၤအိၣ်ဖျဲာ်ဒီး လီၤတဲစီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- ဖဲကွီဝံၤအလီၢ်ခံ သံကွၢ်နဖိ အနံၤအံၤအဝဲသ့ၣ် အိၣ်မၤသး ဒ်လဲၣ်ဒီး သံကွၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, အဒိ, “ဘၣ်မနုၤအ ဃိနအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤ ဒ်န့ၣ်လဲၣ်?”

မၤလိာ်ဆိတၢ်ဆါကတီၢ်လၢ ကမၤစၢၤန့ၣ်ဃုာ်ဒီး အဲကလံး
 ကျိာ်တၢ်ပိာ်တၢ်တဲဒီး တၢ်ကသျှာ်ထီၣ်-လံာ်မဲာ်ဖျါာ်
 တၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ်

- စူးကါ လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢအတဲဖျါထီၣ်တၢ်တဖၣ် ဖဲနတဲတၢ် အခါတက့ၢ်. နဖိမ့ၢ်တဲ, “လၢန့ၣ်ထွံၣ်တဒုလီၤ.” ဟံၣ်ဖျါၣ်အါ ထီၣ် တၢ်တဲဖျါအါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်, “အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်အဆံး, အဆူၣ် ကဖျါလူၣ်, ထွံၣ်အဝါဖိလီၤ.”
- သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်နဖိ ကျိၣ်ခိဖျါ သိၣ်လိအဝဲသ့ၣ် လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်အ သီတဖၣ်တက့ၢ်.
- ဖဲနဖးလံာ်ဃုာ်ဒီးနဖိ တဲတၢ်ဘၣ်ဃး လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ်
လၢတၢ်စူးကါအီၤလၢလံာ်တဖ
ၣ်အပူၤတက့ၢ်. တဲသကိးတၢ် ဒ်သိးသိး လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်အခိပညီတဖၣ်တက့ၢ်.
နကြၢးစ့ၢ်ကီး လၢနကထံၣ်တၢ်အသီ, လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢအလီၤသးစဲတဖၣ်
လၢနကတဲသကိးတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- မၤလိသ့ၣ်ထီၣ်သး စူးကါလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်အသီတဖၣ်လၢ လံာ် ကျိၤပဲၤအပူၤတက့ၢ်.
- မၤနီၣ် လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ် တၢ်ဖိတၢ်လံာ်တဖၣ်လၢ ဟံၣ် ဝးဝးတက့ၢ်.

တၢ်ဖးလံာ်

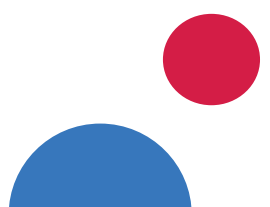
ဖိသၢ်တဖၣ် မၤလိတၢ်ခီဖျိလၢ တၢ်ဖးလံာ်, ဖးလံာ်ဒီး ပှၤအ ဂၤတဖၣ်ဒီး ဖးလံာ်ဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲလီၤ.

အိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်ဖုံသးညီလၢတၢ်ဖးလံာ် ဒ်သိးသိး ကိးနံၤဒဲး တက့ၢ်. ဃုက့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ဖဲနလဲၤလၢန ခိၣ်ဆူက့ၢ်, ဆူလံာ်အကျး, လံာ်ရိဒၢးဒီး ပနံာ်ရိကျးတဖၣ်တ က့ၢ်.

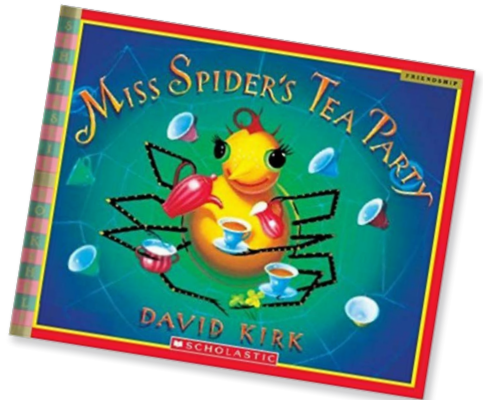
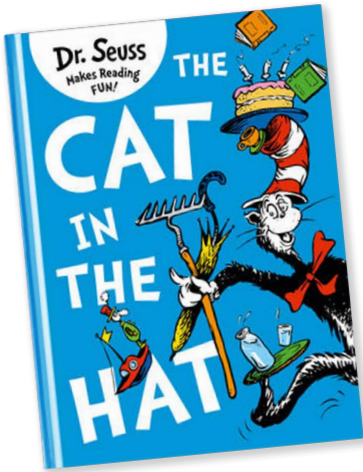
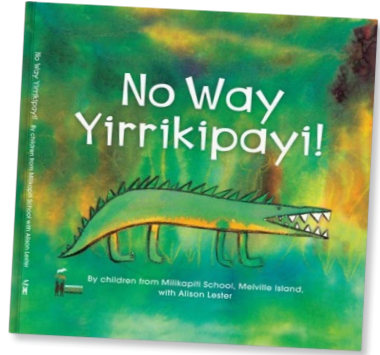
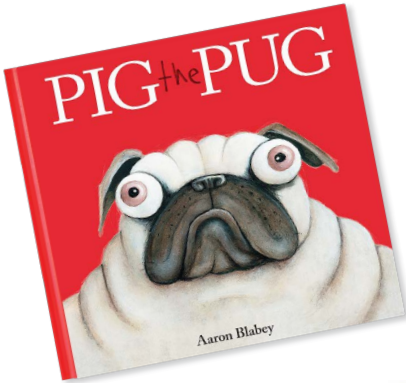
တဲဘၣ်ဃးတၢ်ဃဲၤပူတဖၣ်, ကျိာ်အတၢ်စုးကါ, လံာ်မဲာ်ဖျါာ် တဖၣ်လၢတၢ်ဃဲၤပူပူ, တၢ်အကလုာ်လၢ လံာ်မဲာ်ဖျါာ်တ ဖၣ်အကလုာ် စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်. ဖးလံာ်တဖၣ်လၢနကစၢ် အကျိာ် တဖၣ်တက့ၢ်.

ဖးလံာ်ဒီးနဖိ ကိးနဲဒဲး

- ဖးလံာ်ပွဲဒီးတၢ်သူာ်ဖွံးညီ ဒီးတၢ်မုာ်သူာ်မုာ်သးတက့ၢ်. ဖိသၢ်တဖၣ် မၤလိမၤဒီးဘၣ်ဃး တၢ်ဖးလံာ်ခိဖျိ အတၢ်ကွၢ်, မၤထွဲပုၤဂၤအခံဒီး ဘၣ်ထွဲလိာ်သးယၢ်ခိယၢ်ခိဒီး ပုၤအဂၤ တဖၣ်လီၤ.
- ပျဲနဖိဃုထာဝဲဒီး ဖး-ကဒီးလံာ်တဖၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အသးစဲ တက့ၢ်.
- တဲဘၣ်ဃးလံာ်အံၤ တချုးလၢနစးထီၣ်ဖးအီၤတက့ၢ်. တဲ ဘၣ်ဃးအခိၣ်တီဒီး တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးကသ့လၢ တၢ် ဃဲၤပူၤအပူၤတက့ၢ်.
- ကတီၤတၢ်ပီၣ် တၢ်ဂီၤတဖၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်ထၢန့ၢ်အီၤဆူ တၢ်ဃဲၤပူၤအပူၤဒ်လံာ်တက့ၢ်.
- ဖဲနဖးအဖၢမုာ် သံကွၢ်နဖိအတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးတၢ် ဃဲၤပူၤဒ်အမုာ်, “နဆိကမိာ်တၢ်ကမၤအသး ဆူညါဒ်လဲၣ်?” “ဘၣ်မနုၤအဃိနဆိကမိာ်ဒ်န့ၢ်လဲၣ်?”
- ဖဲနဖးလံာ်ဝံၤ တဲဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဃဲၤပူၤတက့ၢ်. သံကွၢ်တၢ် သံကွၢ်ဒ်အမုာ် “တၢ်ဃဲၤပူၤအကူာ် ဖဲလဲၣ်တတီၤ နဘၣ်သး ဒ်လဲၣ်?” မ့တမ့ၢ် “တၢ်လၢအကဲထီၣ် တၢ်သူာ်ဟုးသးဂဲၤ, တၢ်လီၤနံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သးအုးလၢ တၢ်ဃဲၤပူၤအပူၤမနုၤ လဲၣ်?”
- ဟံးန့ၢ်အတီၤအဝီၣ်စ့ၣ်ဖဲနဖးလံာ်အခါ တၢ်ဃဲၤပူၤလၢပ အဲၣ်လီၤဆိတဖၣ် ဃုာ်ဒီးဖိဒီး အဝဲသ့ၣ်အဒိပုၤဝဲၣ်ခွါတဖၣ်, အဒိပုၤဝဲၣ်မုာ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တံၤသကိးတဖၣ်တက့ၢ်.
- ဃူထၢ တၢ်ဖးအကလုာ်ကလုာ် အပီးအလီတဖၣ် ဒ်အမုာ် လံာ်တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်, လံာ်မဲးကစံတဖၣ်, လံာ်ဖိးစထၢာ်တဖၣ်, ကျဲအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်, တၢ်တုၢ်လိာ်စ့လံာ်ဖျိတဲာ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ကလဲၤပုၤအီၤအစရီတဖၣ် တက့ၢ်.

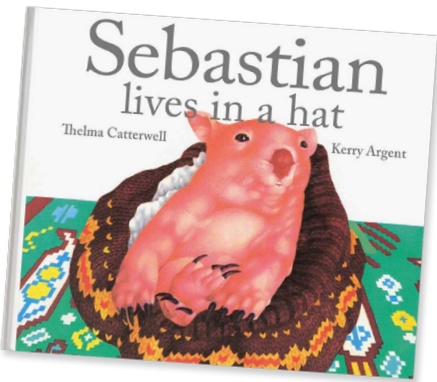
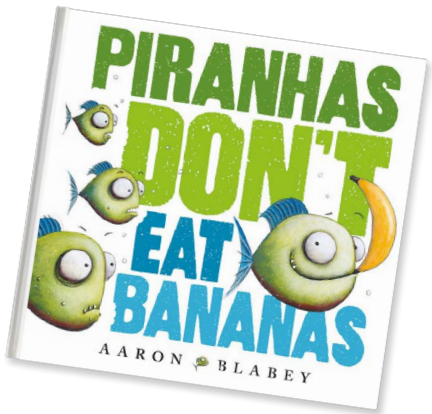

အဲကလံးကျိာ်အလံာ်လၢအအိာ်ဒီး အသိာ်သဃဲၤ

ဖးလံာ်ပဲာ်ဒီး တၢ်သူာ်ဖဲသးညီ၊ ကျိာ်ဒီး လံာ်မဲာ်ဖျၢာ်တဖၣ်

- ဃုထာ် အဲကလံးအလံာ်တဖၣ် လၢအအိာ်ဒီးတၢ်သီာ်သ ဃဲာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိာ်ပံာ်ပံာ်ပံာ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- တဲတၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်သီာ်သဃဲာ်အလံာ်မဲာ်ဖျၢာ်တဖၣ်တ က့ၢ်. Cat, hat, sat, bat တဖၣ်အံာ် မ့ၢ်လံာ်မဲာ် ဖျၢာ်အဒိတဖၣ်လၢအအိာ်ဒီး တၢ်သီာ်သဃဲာ်လၢအဲကလံး ကျိာ်ဘၣ်မနုၤအဃိလဲာ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်အသီာ်တဖၣ် ဒ်သိးလိာ် အသးဖဲအကတၢ်န့ၣ်လီာ်.
- လိာ်ကွဲးဃုာ်ဒီးတၢ်သီာ်သဃဲာ် အလံာ်မဲာ်ဖျၢာ်တဖၣ်ဒီး လိာ်ကွဲးတၢ်သီာ်သဃဲာ်အတၢ်လိာ်ကွဲးတဖၣ်လၢ အဲကလံးကျိာ်တ က့ၢ်. ဒုးအိာ်ထီၣ် တၢ်သီာ်သဃဲာ်တဖၣ်အလံာ်ကျိာ်ဒ်အမ့ၢ်, “Have you ever seen a snail deliver the mail?”

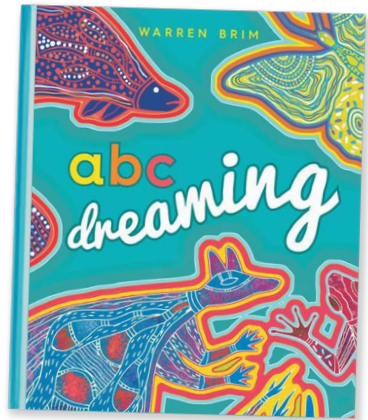
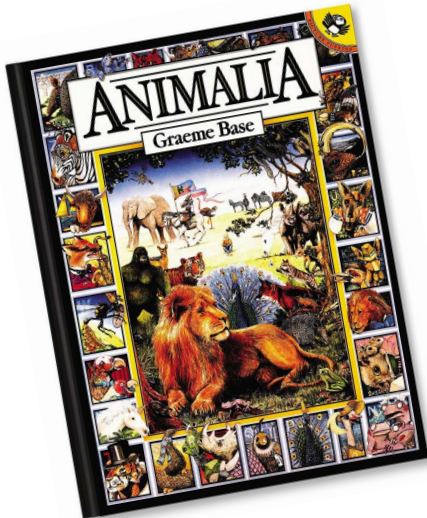
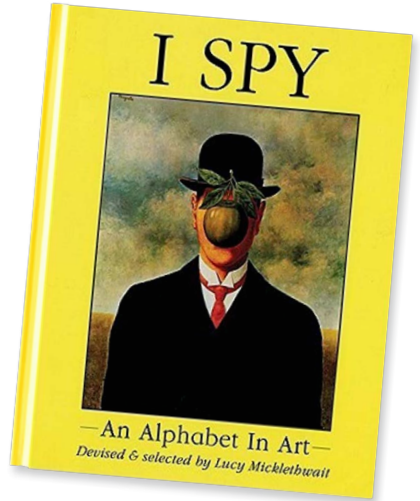
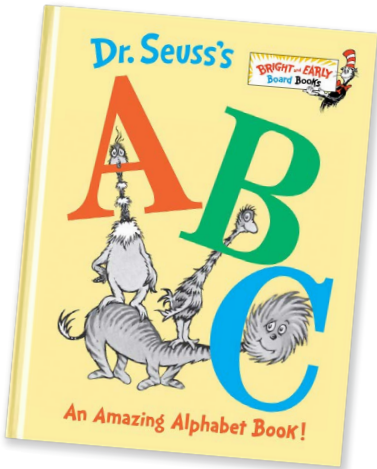

လိာ်ကွဲယုာ်ဒီး လံာ်မဲာ်ဖျါာ်တဖာ် အကလုာ်တဖာ်

- အိာ်ဒီးတၢ်သ့ာ်ဖံးသးညီယုာ်ဒီး လံာ်မဲာ်ဖျါာ်တဖာ်အကလုာ် တက့ၢ်. ပာ်ဖိာ်ယုာ်လံာ်ကျိာ်နါဖိာ် တဖာ် စးကါလံာ် မဲာ်ဖျါာ် တဖာ်လၢ အစးထီာ်လၢ အကလုာ်တခါဃီတက့ၢ်.
- ဖဲနဖးနၢ်လံာ်ဆူနဖိ, သံကွၢ်အဝဲသ့ာ်လၢကဒုးနဲာ်လၢအစု တဲတၢ်အကလုာ်တဖာ် လၢအဝဲသ့ာ်သ့ာ်ညါတက့ၢ်.
- လိာ်ကွဲတၢ်အကလုာ်သီာ်အတၢ်လိာ်ကွဲ ယုာ်ဒီးနဖိအမံာ်တ က့ၢ်. သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်ဒ်အမ့ၢ်, “နမံာ် စးထီာ်အသီာ်ဒ် လဲာ်?” “တၢ်အကလုာ်မ့ၢ်တမံာ်ဃီ ဖဲအစးထီာ်အသးလၢ အမ့ၢ် ?”

လိာ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ် အဲကလံးကျိာ်အလိာ်မိာ်ဖျၢၣ်တဖၣ်

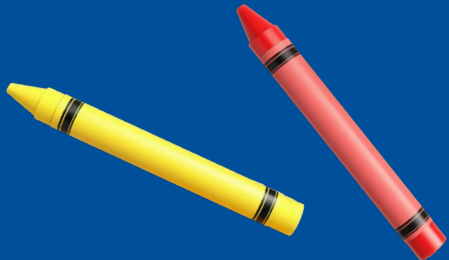
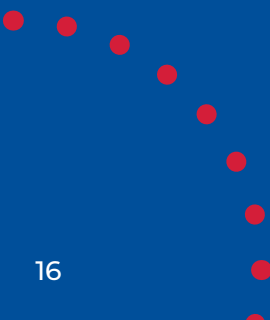

တၢ်တုၤတၢ်ဂီၤဒီး တၢ်ကွဲးလံာ်

ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကတုၤတၢ်ဂီၤဒီးကကွဲးလံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်လၢအသးစဲတဖၣ်တက့ၢ်.

သံကွၢ်နဖိလၢကတဲတၢ်ဘၣ်ဃး အဝဲသ့ၣ်တုၤတၢ်ဂီၤတဖၣ်, ဒီးအတၢ်ကွဲးတဖၣ်တက့ၢ်. ကဘၣ်သးစဲဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဃဲၤတဖၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ဃုထၢဝဲ အတုၤတၢ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် ကွဲးတၢ်တဖၣ်အံၤဒ်လဲၣ်တက့ၢ်.

ကွဲလံာ် ကိး နံၤဒဲး

- အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖံၣ်သးညီၤလၢ တၢ်တုၤတၢ်ဂီၤဒီး တၢ်ကွဲလံာ် တက့ၢ်.
သံကွၢ်နဖိလၢကတုၤတၢ်ဂီၤဒီးကကွဲလံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤဝဲ,
ကမၤဝဲ မ့တမ့ၢ်ကလိာ်ကွဲဝဲတ က့ၢ်.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကတဲတၢ်ဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်ကွဲတၢ် တက့ၢ်. အဝဲအံၤကဟ်ဃုာ်
တဲတၢ်ဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ် ကွဲနါ စီၤလံာ်တဖၣ်, တုၤတၢ်ဂီၤတဖၣ်, လံာ်ဖျါတဖၣ်
မ့တမ့ၢ် လံာ်မဲာ်ဖျါတဖၣ် တက့ၢ်.
- သူဘၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအလီၤဆီၤလိာ်အသးတဖၣ် လၢအဒိမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိးဟီၣ်ခိၣ်ဝါ,
စးခိဒီးစၢ်ဘိတဖၣ်, နီၣ်ကွဲမၤနီၣ်တၢ်တဖၣ်ဒီးထီၣ်ဒိးဘိတဖၣ်လၢတၢ်က
တုၤတၢ်ဒီးကွဲလီၤတၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- တဲဘၣ်နဖိလၢ ကကွဲလီၤအမံၤတက့ၢ်. နဖိကြၢးကျဲးစၢၤ စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ
ကကွဲပုၤအဂၤတဖၣ်အမံၤ ပုၤလၢအကါဒိၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ဖဲနဖိ ကွဲလံာ်မ့တမ့ၢ်တုၤတၢ်ဂီၤ တဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂီၤဒီး တၢ် အကလုာ်တဖၣ်လၢ
လံာ်ဖျါတဖၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်ကျဲးစၢၤဝဲ လၢကကွဲဝဲတက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကစူးကါဝဲအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဆိက မိာ်မ့တဖၣ်
ဒီးဒူးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်ဃဲၤပူတဖၣ်တက့ၢ်.
အ ဝဲသ့ၣ်ကြၢးလၢကဒူးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်ဃဲၤပူအလံာ်ခိဖျိ တုၤတၢ်ဂီၤတဖၣ်ဒီး
ကွဲလံာ်ဖျါတဖၣ်လၢတၢ်ဃဲၤပူအဂီၢ် တက့ၢ်.
- ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနဖိလၢ ကကွဲတၢ်ကစီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အ ကျိာ်တက့ၢ်.

တၢ်တုတၢ်ဂီၤဒီးတၢ်ကွဲးလံာ်လၢ တၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်

- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကတုတၢ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် ကွဲး တၢ်ဖိ တၢ်လံာ်လၢတၢ်ကလဲၤပုၤအီၤအစရီၢ်, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဃးအဝဲ သ့ၣ် ပုၤလၢအအဲၣ်လီၤဆီလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိအကျါ, မ့တမ့ၢ် လံာ်လၢအအဲၣ်လီၤဆီဝဲအဂ့ၢ်တက့ၢ်.
- ဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သးဝံၣ်တယုၢ် မ့တမ့ၢ် ထါတယုၢ် ဒီးကွဲး လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တုတၢ်ဂီၤတခါ လၢကကဲထီၣ် တၢ်သးဝံၣ် မ့တမ့ၢ် ထါတယုၢ်တက့ၢ်.
- သံကွၢ်နဖိလၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်လၢအတုဝဲ မ့တမ့ၢ် အကွဲး ဝဲဘၣ်ဃး တၢ်လၢအဒူးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ်ဝဲတက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်လၢ ကကွဲးလံာ်ပရၢ ဆူတံၤသကိး တဖၣ်အအိၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤဂၤလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိအကျါ အ အိၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်တမံၤမံၤလၢအသးစဲဝဲ, လီၤနံၤ မ့တမ့ၢ် ကဲထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤလၢ တၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးတ က့ၢ်.
- အိၣ်ဒီး လံာ်လၢအိၣ်ဒီးအကဘျးစ့ၤကိာ်ဖိ, လံာ်တၢ်ကစီၣ် ကွၢ်နၢၣ် မ့တမ့ၢ် ကိးနံၤလံာ်ကွဲးနီၣ် လၢနဖိကွဲးသ့ တုတၢ် ဂီၤသ့ ကိးနံၤဒဲးအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ဒူးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ် လံာ်ကးတခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးမုာ်လၢ မူးသဖုံ အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအသးလီၤလီၤဆီဆီတက့ၢ်.

တဲဘဉ်ဃး တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်

- သံကွၢ်နဖိလၢ ကဒုးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်ကစီၣ်တခါ လၢ အဝဲသ့ၣ်သးအိၣ်ဆၢတက့ၢ်. အဝဲအံၤမ့ၢ်ဝဲသ့ လံာ်ဖိးစတၢ်ၣ် ဒိအမ့ၢ်, “ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး ထွံၣ်”, မ့တမ့ၢ် လံာ်ပရၢဆူအဝဲ သ့ၣ်အသရၣ်အအိၣ်ဘဉ်ဃး တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤဝဲတ က့ၢ်.
- စူးကါ ကိးနံၤဒဲးလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ် လၢအဘဉ်ဃးဒီးနဖိအ တၢ်ဆဲးတၢ်လၤ, အတၢ်လဲၤနီဖျါဒီး အတၢ်သးစဲတဖၣ်တ က့ၢ်.
- တဲဘဉ်ဃး တၢ်ဃဲၤပူတဖၣ် မ့တမ့ၢ် လံာ်ပရၢတဖၣ် လၢ နဖိကွဲးတွဲးအိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢနဖးသကိးဒိသိးသိးတက့ၢ်.
- ဖဲနတဲတၢ်အခါ, ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကတဲတၢ်လၢလံာ် ကျိၤတဖၣ် စူးကါဝဲ လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်အကလုာ်ကလုာ်တက့ၢ်.

နိဂုံးနိဂုံး

မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ နိဂုံးနိဂုံးအ တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့

နိဂုံးနိဂုံး အတပ်မတော် နှစ်ပတ်လည်အတွက် နိဂုံးနိဂုံး ဖြစ်ပေါ်လာ ကိစ္စအား
အတပ်အစိုးရအား တောင်းဆိုပါသည်။

ပထမဦးစွာ ကရင်ပြည်နယ် နိဂုံးနိဂုံးအစိုးရအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ
လက်ထောက်ပံ့မှု၊ ပထမဦးစွာ နိဂုံးနိဂုံးအစိုးရအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ပထမဦးစွာ
အစိုးရအား တောင်းဆိုပါသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကရင်ပြည်နယ် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အတပ် မှတ်တမ်းများ
အတည်ပြုရန် နိဂုံးနိဂုံးအစိုးရအား တောင်းဆိုပါသည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရအား အတည်ပြုရန် နိဂုံးနိဂုံးအစိုးရ အတပ် မှတ်တမ်းများ
အတည်ပြုရန် နိဂုံးနိဂုံးအစိုးရအား တောင်းဆိုပါသည်။

နီၼ်ဂံၢ်တဖၼ်ဒီး တၢ်ဂံၢ်ဒွးတၢ်

ဆိဆိဖိသၼ်အကတီၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၼ် အတၢ်ဂုၤထီၼ်ပသီ ထီၼ်အံၤမ့ၢ် တၢ်ဂံၢ်ဒွး တၢ်လီၤ.

- တဲတၢ်ဒီး ကိးကဒါက့ၤနီၼ်ဂံၢ်တဖၼ် လၢတၢ်ရဲၼ်လီၤအ ဘၼ်
- တၢ်လၢအဘၼ်လိာ်အသး နီၼ်ဂံၢ်အလံာ်ဖျၢၼ်တဖၼ် ဆူတၢ် လၢပထံၼ်အီၤဖိၼ်အီၤသ့တဖၼ်
- သ့ၼ်ညါလၢ နီၼ်ဂံၢ်လီၢ်ခဲကတၢ်လၢတၢ်ဂံၢ်အီၤ မ့ၢ်ခၢၼ်စး တဖၼ်လၢ တၢ်လၢပထံၼ်အီၤဖိၼ်အီၤသ့တဖၼ် အနီၼ်ဂံၢ်လီၤ.

လံာ်မဲာ်ဖျၢၼ်လၢ တၢ်ကစုးကါအီၤ

- ဂံၢ်အီၤဆူညါ, ဂံၢ်အီၤဆူလီၢ်ခဲတဖၼ်
- တချုးနီၼ်ဂံၢ်အံၤ, နီၼ်ဂံၢ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခဲ
- အါန့ၢ်အန့ၢ်, စ့ၤန့ၢ်အန့ၢ်
- ဒ်သိးသိးလိာ်သး တဖၼ်တက့ၢ်.

အဲကလံးကျိန် နိန်ဂံၣ်တဖၣ်

0 zero 1 one

2 two 3 three

4 four 5 five

6 six 7 seven

8 eight 9 nine

10 ten

တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်လၢ ကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်မၤလိမၤဒီး ဘၣ်ဃး နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်

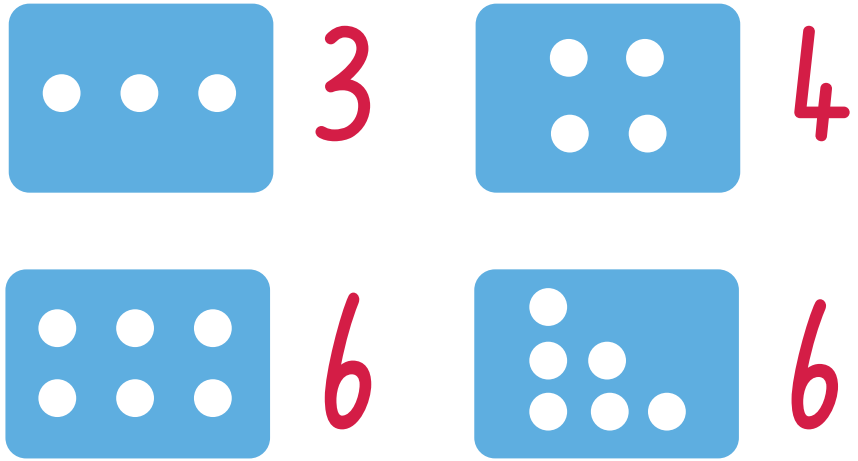
- စူးကါ တၢ်လွံၣ်န့ၣ်အလိၣ်လၢအိၣ်ဒီး နီၣ်ဂံၢ်တကပၤ တ မံၤဒီး တၢ်မၤနီၣ်ဃးဒီး တၢ်အဖျၢၣ်ဆံးဖိတဖၣ် လၢကမၤ စၢၤနဖိ တိၢ်နီၣ် နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်ဒီး အိၣ်ဆံးအါလဲၣ်န့ၣ်တ က့ၢ်. သံကွၢ်နဖိ, “တၢ်အဖျၢၣ်ဆံးဖိတဖၣ်အိၣ်ဆံးအါလၢ တၢ်လွံၣ်န့ၣ်အလိၣ်လၢအိၣ်ဒီး နီၣ်ဂံၢ်တကပၤ ဆံးအါ လဲၣ်?”
- လိာ်ကွဲသကိး လၢၢ်ဘ့ၣ်ဘၣ်အတၢ်လိာ်ကွဲတဖၣ်တပူၤဃီ လၢတၢ်စူးကါအီၤ တၢ်လွံၣ်န့ၣ်အလိၣ်လၢအိၣ်ဒီးနီၣ်ဂံၢ်ဒီး တၢ်ဂံၢ်အီၤသ့တက့ၢ်.
- ဖးဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ဃဲၤပူၤတဖၣ်တက့ၢ်. တဲဘၣ်ဃး တၢ်ဂံၢ်တၢ်, အိၣ်ဆံးအါတဖၣ်, ဒီးနီၣ်ဂံၢ်တဖၣ် နထံၣ်လၢ လံာ်တဘ့ၣ်အပူၤ, ပာ်ဃုာ်ဒီး ကဘျဲးပၤအနီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်တ က့ၢ်.
- သံကွၢ်နဖိလၢ ကထံၣ်န့ၢ် နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်ဖဲ အဟးဝဲအခါန့ၣ် တက့ၢ်. သံကွၢ်နဖိ, “နထံၣ်နီၣ်ဂံၢ်မနုၤလဲၣ်?” တဲဘၣ်ဃး ဟံၣ်အနီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်, မိထီၣ် ကါအနီၣ်ဂံၢ်ကဘျဲး တဖၣ် ဒီးကျဲး အပနီၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- တဲဘၣ်ဃးနီၣ်ဂံၢ်တဖၣ် ကိးနံၤ အတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်ဒ် အမ့ၢ် န့ၣ်ရံၣ်တဖၣ်ဒီး လီၤတဲစိတဖၣ်တက့ၢ်. မၤစၢၤနဖိလၢ ကကိးကဒီးနီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်လၢ အကဲဘျဲးကဲဖျိၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

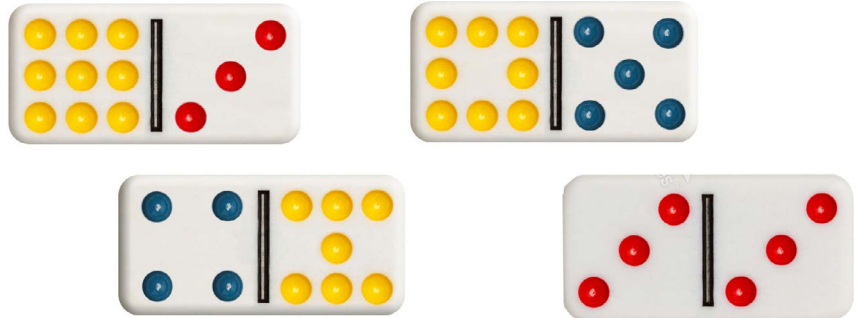
နိဉ်ဂံၤလၢ ကွၢ်နိဉ်ဝဲဘဉ် ဘဉ်ဃး တၢ်လၢပထံဉ်အိၤဖီဉ်အိၤ သ့ မ့တမ့ၢ်
 တၢ်လၢတၢ်မၤနိဉ်ဃးဒီးတၢ်အဖျၢဉ်ဆံးဖိတဖဉ်
 တၢ်လွံၤန့ၢ်အလိဉ်လၢအိဉ်ဒီးနိဉ်ဂံၤ တၢ်မၤနိဉ်ဃးဒီးတၢ်အဖျၢဉ်ဆံးဖိတဖဉ် တၢ်အဒိတဖဉ်

တၢ်မၤနိဉ်ဃးဒီးတၢ်အဖျၢဉ်ဆံးဖိတဖဉ် တၢ်အဒိတဖဉ်

Domino တၢ်မၤနိဉ်ဃးဒီးတၢ်အဖျၢဉ်ဆံးဖိတဖဉ် အ တၢ်အဒိတဖဉ်

ဂံၢ်ဒွဲးတၢ် ဃုာ်ဒီးနဖိ

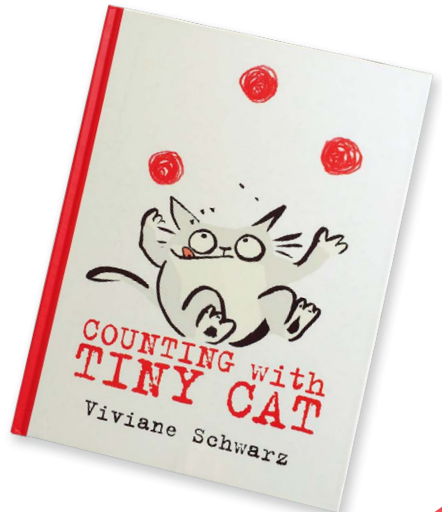
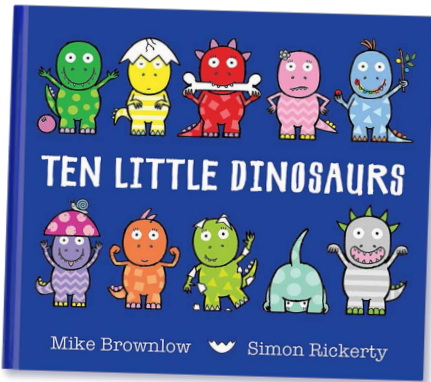
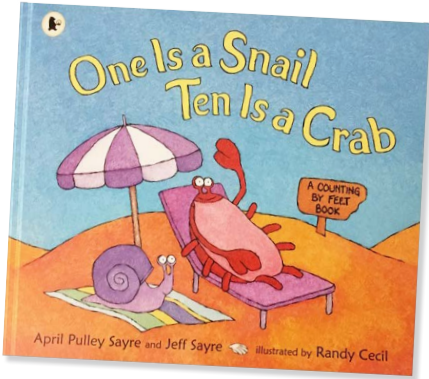
- ဂံၢ်ဒွဲးတၢ်ဖဲနမၤတၢ်တဖၣ်လၢ နဟံၣ်ဝးဝးတက့ၢ်. ဖိတၢ် ယိယိဖိ တၢ်ဖိအိၣ်တ့ၤအိၣ်ကသူအတၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်ဒ်သိး သိးဒီး ဒုးမၤနဖိလၢကဂံၢ်ဒွဲးဝဲတၢ် အါမံၤလၢတၢ်ဃါ ဃုာ် အီၤတမံၤဃီအိၣ်ဆံးအါတက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢကမၤစၢၤ ဟံၣ်လီၤတၢ်အိၣ်တဖၣ် လၢဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်အိၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်. သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကဂံၢ်ကွၢ်ပုၤအိၣ်ပဲၤကၤ, ဒီးလီၤခိကဘျုးလိၣ်ပဲၤကၤ, လီၤခိ အိၣ်ပဲၤကၤ, နီၣ်ဆဲးတဖၣ်ဒီး နီၣ်တၢၤတဖၣ် လိၣ်ဘၣ်ဆံး အါ တက့ၢ်.
- ဂံၢ်ဒွဲးတၢ်ဒီးနဖိ နီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်ဃး ဆ့ကၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအဝဲ သ့ၣ်ကၤဝဲ အကိၣ်အဆ့ကၤတက့ၢ်.
- သံကွၢ်နဖိလၢ ဂံၢ်ကွၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤအိၣ်လၢ မုၢ်ဆါခိတၢ် အိၣ်အတလါပူၤပဲၤခါလဲၣ်တက့ၢ်.
- ဂံၢ်ကွၢ်တၢ်ဆူညါတက့ၢ်. ဂံၢ်ကွၢ်တၢ်ကိးနံၤဒဲး တၢ်ဖိတၢ် လံၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် မိထီၣ်ကါတဖၣ်, ဟံၣ်တဖၣ်, ခိၣ်ဖဲးတဖၣ် ဒီးထၢၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- ဂံၢ်ကွၢ်တၢ်ဆူလီၢ်ခံတက့ၢ်. စံၣ်လီၤဆူတၢ်ဖိလၢဃီသွါတ ဖၣ်ဝံၤ ထီၣ်ကဒါက့ၤဆူတၢ်ဖိခိၣ်တဆိတက့ၢ်. 10, 9, 8 ....

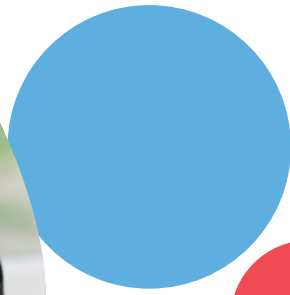
ဂံၢ်ဒွဲးကွၢ် တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢ အဲကလံးကျိၣ်

- Here is the Beehive
- Five Little Ducks
- The Ants Go Marching
- One, Two, Buckle My Shoe
- Five Cheeky Monkeys Jumping on the Bed
- Ten Green Bottles

လံာ်တဖာ်ဘာ်ဃးအနီာ်ဂံာ်
ဒီးဂံာ်ဒွးကွာ်လာ် အဲကလံးကျိာ် တက့ာ်

တၢ်ပၢ်ဖှိၣ်တၢ်ဒီး တၢ်ထူးကွံာ်တၢ်

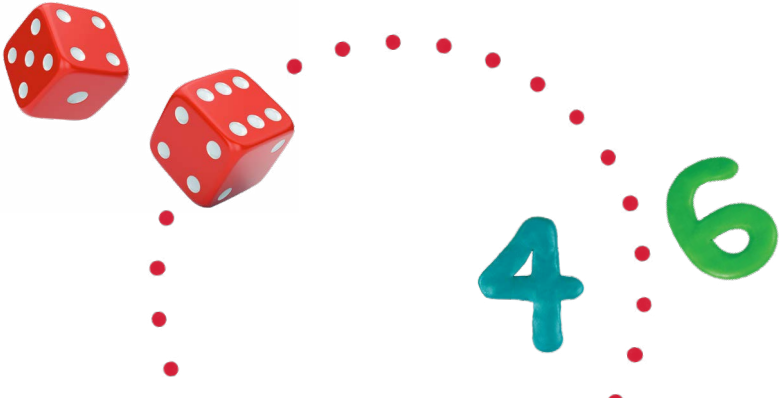
ဖိသၣ်ဆံးတဖၣ်လိာ်ဘၣ်လၢ ကသ့အါထီၣ်ဘၣ်ဃး အတၢ် သ့ၣ်ညါလၢ တၢ်ပၢ်ဖှိၣ်ဒီး တၢ်ထူးကွံာ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ ဟ်ဃုာ်ဒီး ကဟ်ဖှိၣ် ခံခါမ့တမ့ၢ် အါထီၣ် တၢ်လၢပထံၣ်အီၤ ဖိၣ်အီၤသ့တဖၣ်ဒီး တၢ်သူးကွံာ်ဒီး တၢ်မၤလီၤဖး တၢ်လၢပထံၣ်အီၤဖိၣ်အီၤသ့တဖၣ်လီၤ.

လံာ်မဲာ်ဖျါတဖၣ်လၢ တၢ်ကစုးကါအီၤ

- ဟ်ဖှိၣ်ထီၣ်ဃုာ်ဒီး, ထူးဖှိၣ်, မၤကဲထီၣ်
- စ့ၤန့ၢ်, အါန့ၢ်
- ခဲလၢာ်တပူၤဃီ
- ထူးကွံာ်အီၤ
- အါထီၣ်ပွဲၤခါလဲၣ်

တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်လၢ အဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်

- ဟံၣ်ဖျိၣ်တၢ်ထံအံၤထဲန့ၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဖီတၢ်လံၤတမံၤမံၤ တဖၣ် ကိးနံၤဒဲး, တၢ်လိာ်ကွဲဖိတဖၣ်, တၤသူတၤသ့တဖၣ် ဖၣ်, လိာ်တဖၣ်တက့ၢ်. ဖီသ့တဖၣ်စူးကါဝဲအဝဲသ့ၣ် အစုမုၢ် ဘိတဖၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်သ့လီၤ.
- ဖဲနဟးလၢခိၣ်အခါ ဟံၣ်ဖျိၣ်နီၣ်ဂံၢ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဖီ တၢ်လံၤတမံၤမံၤလၢအလီၤဆီလိာ်သး ဖဲနထံၣ်, အဒိ ဖီတဖၣ်လၢအအိၣ်လၢဖီကရၢၢ်ပူၤတက့ၢ်.
- လၢလံာ်နံၣ်လံာ်လါအပူၤ, သံကွၢ်နဖိလၢကမၤတၢ်ပနီၣ် လၢ မုၢ်နံၤတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤတ့ၢ်ကွီ မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်မၤ အဂၤတခါတက့ၢ်. ဖဲနွံအကတၢ် ဟံၣ်ဖျိၣ်အသီတဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ် လၢ တၢ်မၤတခါစ့ၣ်စ့ၣ်တက့ၢ်.
- ဖဲနလဲၤပူၤတၢ်လၢကျး, တဲဘၣ်ဃးတၢ်လၢနကဘၣ်ပူၤတ က့ၢ်. သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်, “လၢဟံၣ်ဖီဃီဖိခဲ လၢာ်အဂီၢ် ပကဘၣ်ပူၤတက့ၢ်သ့ၣ် ပွဲၤဃျၢၣ်လဲၣ်? ယမ့ၢ်ဟံး န့ၢ်အါတဖျၢၣ်, ပကဘၣ်အိၣ်ဆံးအါလဲၣ်?”
- လိာ်ကွဲတၢ်လိာ်ကွဲတဖၣ်လၢ ကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်ဟံၣ် ဖျိၣ် စူးကါတၢ်လွံၢ်န့ၢ်အလိၣ်လၢအိၣ်ဒီးနီၣ်ဂံၢ်တကပၤတ မံၤ ခံခါ, အဒိ "Snakes and Ladders."

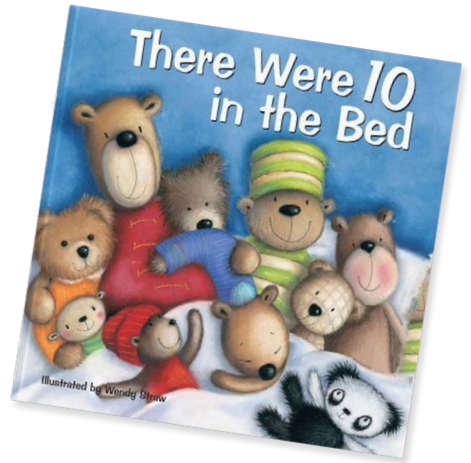
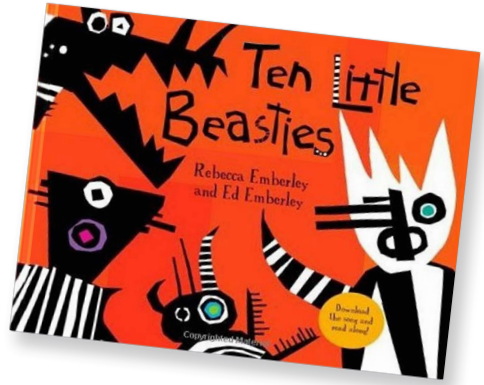
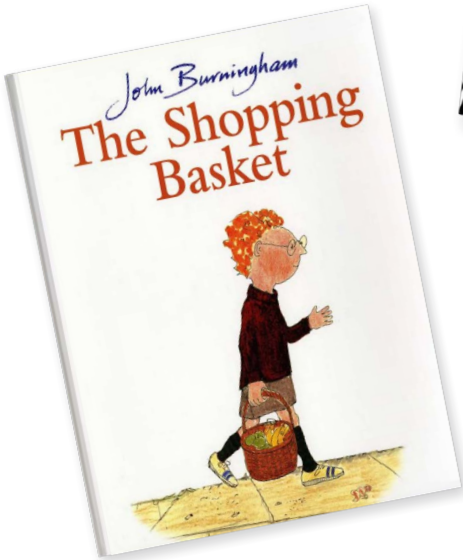

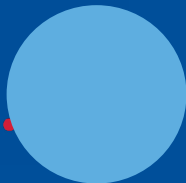
တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်လၢ ကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်ထူးကွံာ်

- မၤတၢ်ထူးကွံာ်လၢကိးန့ၣ်ဒဲးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်တက့ၢ်.
ဂံၢ်ကွံာ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအအိၣ်လၢ မ့ၢ်ဆါတၢ်အိၣ်အတလါ ပူၤဒီး ဝံၤအလီၤခံ ထူးကွံာ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်သူးကွံာ် အီၤတက့ၢ်.
- ဖဲအိၣ်တၢ်အိၣ်အခါ ဂံၢ်ကွံာ်နတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် အိၣ်ဆံး အါလဲၣ်.
သံကွံာ်တၢ်သံကွံာ်ဒ်အမ့ၢ်, “နအိၣ်စပံးသၣ်တဖၣ် ဆံးအါ လဲၣ်လဲၣ်? အိၣ်တ့ၢ်ဆံးအါလဲၣ်?”
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢ ကဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး တၢ်လီၤအိတ ဖၣ်ဖဲ တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် တၢ်သူးကွံာ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟံး န့ၢ်ကွံာ်ဆီဒိၣ်တဖၣ် လၢတလါစးခိအပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သူး ကွံာ်တက့ၢ်သၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်အသံၣ်ပူၤဆံးအါလဲၣ် တက့ၢ်.
- သးဝံၣ်တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် "Five Little Ducks", ဖဲနီၣ်ဂံၢ်လၢအစ့ၤလီၤတဖၣ် ဖဲတၢ်ထူးကွံာ် အီၤတခါတက့ၢ်.
- သံကွံာ်တၢ်သံကွံာ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်, “ပအိၣ်ဒီးဖိသၣ်ယဲၣ် ဖျၢၣ်လၢတလါပူၤလီၤ. ယမ့ၢ်အိၣ် ဖိသၣ်ခံဖျၢၣ် ဖိသၣ်က အိၣ်တ့ၢ်ပွဲၤဖျၢၣ်လဲၣ်?”

လံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟံးဖှိၣ်ဒီး
တၢ်ထုးကွံာ်လၢ အဲကလံးကျိာ်

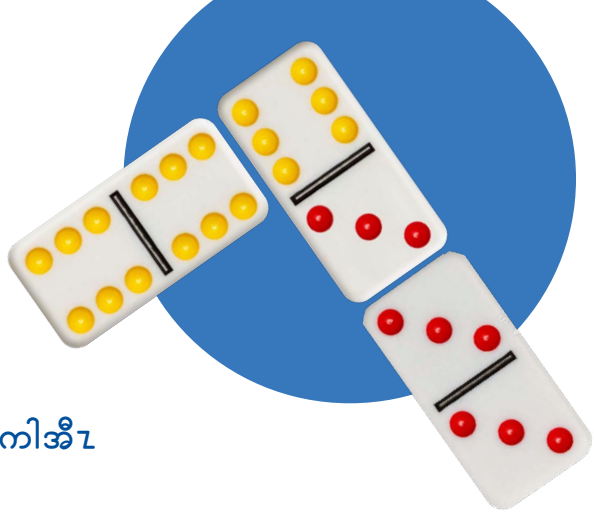
တၢ်ကွၢ်နီၣ်တၢ်ဒီး တၢ်မၤလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်အဒိတဖၣ်

တၢ်အဒိတဖၣ်အံၤမ့ၢ် တၢ်လၢအမၤကဒီးတၢ် လၢတၢ်ကျဲၤ လီၤအီၤလီၤ. တၢ်မၤအီၤသ့လၢတၢ်အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ်, တၢ်အကလုၢ်တဖၣ်, နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢပထံၣ် အီၤဖီၣ်အီၤသ့တဖၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်တဖၣ်မၤလိၣ်န့ၢ်တၢ်သ့လၢ ကွၢ်နီၣ်တၢ်ဘၣ်, သ့ၣ်ညါ ပာ်ပနီၣ်တၢ်ဘၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်, မၤထွဲပုၤဂၤအံၤဒီး မၤ ကဒီးတၢ်ဆူညါအဒိတဖၣ်ခီဖျိ ကိးမုၢ်နံၤ အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ တဖၣ်လီၤ.

လံာ်မဲာ်ဖျာာ်တဖာ်လၢ တၢ်ကစုးကါအီၤ

- မၤကဒီး
- လဲၤဆူညါ
- မၤကဲထီာ်
- နဲာ်ဖျါ
- ဟံာ်ဖျါ
- အက့ၢ်အဂီၤ
- တမံၤဃီ
- လီၤဆီ

သ့ာ်ညါနီာ်တၢ်ဒီး ကွၢ်နီာ်ဘာ် တၢ်အဒိတဖာ်

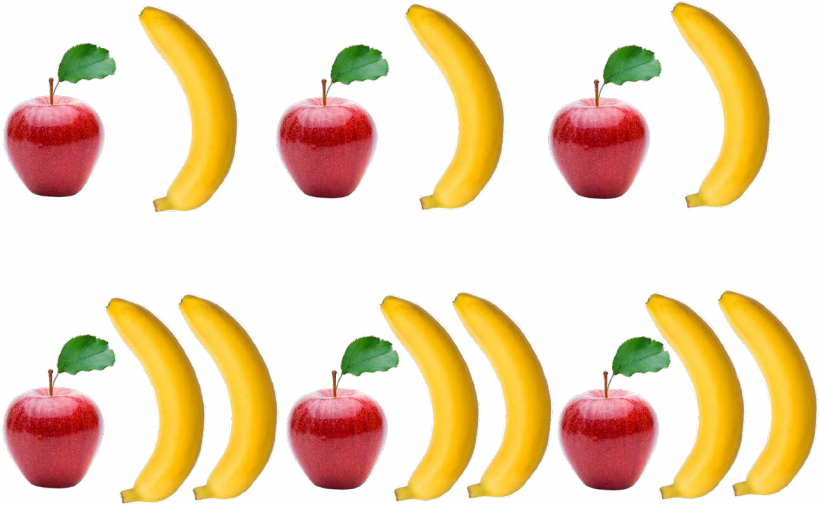
- ကွၢ်နီာ်ဘာ် တၢ်အဒိတဖာ် ဒ်အမ့ၢ် စးခိလၢတၢ်ဘိာ်တၢ်, တၢ်လုာ်ထံလီာ် အီကတဲတဖာ်ဒီး သိလုာ်အကျိၤတဖာ်တ က့ၢ်. တဲဘာ်ဃး တၢ်အဒိတဖာ်လၢအလီၤဆီလိာ်အသးဒီး ဒုးအိာ်ထီာ်ဝဲတၢ်အဒိတဖာ်ဒ်လဲာ်တက့ၢ်.
- ကတိၤသကိးတၢ်ဘာ်ဃးတၢ်အက့ၢ်အဂီၤတက့ၢ်. သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖာ်လၢအဒိမ့ၢ် တၢ်ဒ်သိး "ဘာ်မနုၤ တၢ်အံၤကဲတၢ်အက့ၢ်အဂီၤလဲာ်" "မ့ၢ်နဆဲးမၤတၢ်ဆူညါဒီးတၢ်အက့ၢ်အဂီၤတခါအံၤသ့ ဧါ."
- လိာ်ကွဲဒီး စးခိကးတဖာ်, dominoes မ့တမ့ၢ် တၢ်လွံာ်နာ်အလိာ်လၢအိာ်ဒီးနီာ်ဂံၢ်တကပၤတမံၤလၢက မၤတၢ်န့ၢ် သ့ာ်ညါနီာ် တၢ်အဒိ တဖာ်ကသ့တက့ၢ်.

ကွဲထွဲ တၢ်အဒိတဖၣ်အခံ

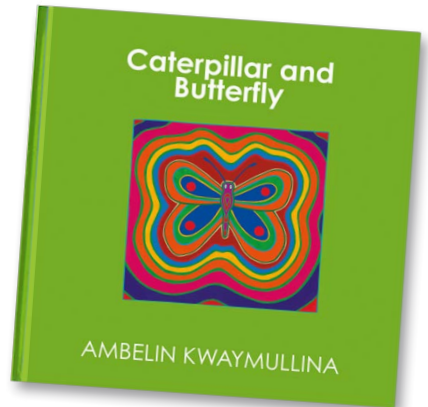
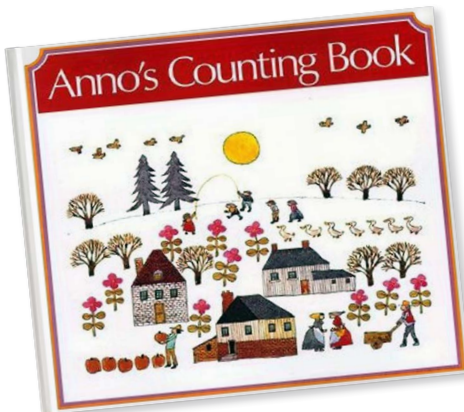
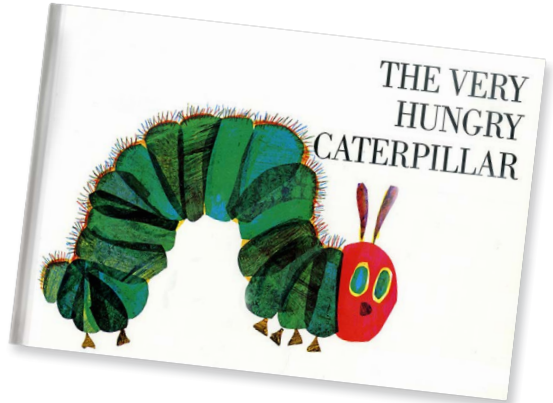
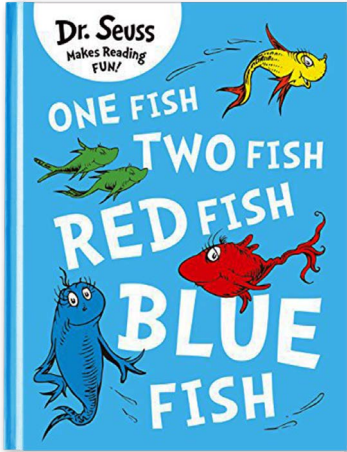
- လိာ်ကွဲ တၢ်ဒဲတၢ်အတၢ်လိာ်ကွဲတဖၣ် ဖဲန ဒဲတၢ်အဒိ တခါ ဒီးနဖိမၤထွဲန့ၤဒီး တၢ်အဒိတက့ၢ်. တဲဘၣ်နဖိလၢ ဒ်နဒဲတၢ် အသိးကမၤထွဲဒ်သိးန့ၤအသိးတက့ၢ်.
- ကျဲၤလီၤစီၤနီၤဒ်ဒ်သိးသိး လၢတၢ်အိၣ်အဂီၢ် စူးကါတၢ် အဒိတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် လီၤခိကဘျၢ်ဒီးနီၣ်တၢၤ, လီၤခိကဘျၢ်ဒီး နီၣ်တၢၤ, လီၤခိကဘျၢ်ဒီးနီၣ်တၢၤ တက့ၢ်.

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အဒိတဖၣ်

- ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အဒိတဖၣ်လၢ ကိးန့ၤဒဲး တၢ်ဖိတၢ်လံၤ တဖၣ် ဒ်သိး တၢ်လိာ်ကွဲတဖၣ်ဒီး တၤသူတၤ သုၣ်တဖၣ် တက့ၢ်.
- စးထီၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အဒိ လၢအညီဝဲတဖၣ်ဒီး ဝံၤအလိာ်ခံ ဒုးအိၣ်ထီၣ်အကီ တၢ်အဒိတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ဖီသုၣ်တဖျၢၣ်, တ ကွံသုၣ်ခံဖျၢၣ်, ဖီသုၣ်တဖျၢၣ်, တကွံသုၣ်ခံဖျၢၣ်, ဖီသုၣ်တဖျၢၣ်, တကွံသုၣ်ခံဖျၢၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

လိာ်လာအဘိဃာ်း
တၢ်အဒိတဖၣ်လာ အဲကလံးကျိာ်

လံာ်တဖာ်လၢကမၤၤနဖိအတၢ်သ့ဒိၣ်ထီၣ် အဲကလံးကျိၣ်
တၢ်ကွဲးတၢ်ဖးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖာ်

လံာ်တဖာ်လၢ တၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီး တၢ်ဆီလီၤ-လံာ်မဲာ် ဖျါၣ်

Dunbi the Owl – Daisy Utemorrah, editor Pamela Lofts. Scholastic Australia

Possum Magic – Mem Fox, illustrator Julie Vivas. Omnibus Books

Splash for the Billabong – Ros Moriarty, illustrator Balarinji. Allen and Unwin

The Day the Crayons Quit – Drew Daywalt, illustrator Oliver Jeffers. Harper Collins Children’s Books

The Echidna and the Shade Tree – Mona Green, editor Pamela Lofts. Scholastic Australia

The Little Refugee – Anh and Suzanne Do, illustrator Bruce Whatley. Allen & Unwin Children

The True Story of the 3 Little Pigs – Jon Scieszka, illustrator Lane Smith. Penguin

The Very Cranky Bear – Nick Bland. Scholastic Australia

လံာ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်အသိၣ်သဃဲၤ

Miss Spider’s Tea Party – David Kirk. Scholastic Inc

No Way Yirrikipayi! – Alison Lester. Pan Macmillan Australia

Pig the Pug – Aaron Blabey. Scholastic Australia

Piranhas Don’t Eat Bananas – Aaron Blabey. Scholastic Australia

Oi Cat! – Kes Gray, Jim Field. Hachette Australia

Sebastian Lives in a Hat – Thelma Catterwell, illustrator Kerry Argent. Omnibus Books

Walking Through the Jungle – Stella Blackstone. Barefoot Books

The Cat in the Hat – Dr Seuss. Random House

လံာ်လၢအဘၣ်ဃး ဒီးလံာ်ပရၢ

ABC Dreaming – Warren Brim. Magabala Books

Animalia – Graeme Base. Picture Puffins

Dr Seuss’s ABC – Dr Seuss. Random House

I Spy, An Alphabet in Art – Lucy Micklethwait. Greenwillow Book

လံာ်တဖၣ်လၢတၢ်ကွဲးလီၤအိၣ် တၢ်စးကါအိၣ်သ့လၢ တၢ် ကွဲးတၢ်ဖးဒီး နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလၢ တၢ်ကွၢ်စိအကလုာ်ကလုာ်တ ဖၣ်အဂီၢ်သ့လီၤ.

လဲၤကွၢ်ဖဲ ပုၣ်ယဲၤသန့ဒီး ဃုထံၣ်န့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ကူၣ်တၢ် ဖးတဖၣ်လၢ ကမၤၤၤန့ၢ်ဖိ လၢကစးထီၣ် တၢ်စးထီၣ်အဂ့ၤ ဒိၣ်မးလၢကွဲး -

education.nsw.gov.au/lit-and-num-at-home

အဲကလံးကျိာ်လံာ်တဖၣ် လၢကမၤစၢၤနဖိ အတၢ်သ့ဒိၣ်ထီၣ်
နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

လံာ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီး နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဂံၢ်ဒွးတၢ်တ ဖၣ်

Counting on Community – Innosanto Nagara. Seven Stories Press, Penguin.

Counting with Tiny Cat – Viviane Schwarz. Walker Books

Five Little Ducks – Penny Ives. Child's Play International Ltd

One is a Snail, Ten is a Crab – April Pulley Sayre and Jeff Sayre, illustrator Randy Cecil. Scholastic Australia

One Woolly Wombat – Kerry Argent. Scholastic Australia

Ten Black Dots – Donald Crews. Scholastic Australia

Ten Little Dinosaurs – Mike Brownlow, illustrator Simon Rickerty. Orchard Books

Ten Little Jarjum – Tabulam Aboriginal Community members, editors Suzi Williams and Kate Merrifield. NSW Board of Studies

Ten Scared Fish – Ros Moriarty, illustrator Balarinji. Allen and Unwin

လံာ်တဖၣ်လာအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံၣ်ဖှိၣ်တၢ်ဒီး တၢ်ထူးကွံာ် တၢ်

Five Little Monkeys Play Hide-and-seek – Eileen Christelow. Houghton Mifflin

Ten Little Beasties – Rebecca and Ed Emberley. Macmillan

Ten Little Fingers and Ten Little Toes – Mem Fox, illustrator Helen Oxenbury. Puffin Books

Ten Little Ladybugs – Melanie Gerth, illustrator Laura Huliska-Beith. Intervisual Books Inc

There Were 10 in the Bed – illustrator Wendy Straw. Sweet Cherry Publishing

The Shopping Basket – John Burningham. Random House

Uno’s Garden – Graeme Base. Penguin Books, Puffin

လံာ်တဖၣ်လာအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤတၢ်အဒိတဖၣ်

Anno’s Counting Book – Mitsumasa Anno. Harper Collins

Caterpillar and Butterfly – Ambelin Kwaymullina. Fremantle Press

One fish, two fish, red fish, blue fish – Dr Seuss. Random House

The Very Hungry Caterpillar – Eric Carle. Hamish Hamilton Press

© State of New South Wales (Department of Education), 2020.

The copyright material published in this resource is subject to the Copyright Act 1968 (Cth) and is owned by the NSW Department of Education or, where indicated, by a party other than the NSW Department of Education (third-party material).

Copyright material available in this resource and owned by the NSW Department of Education is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence. This licence allows you to share and adapt the material for any purpose, even commercially.

Attribution should be given to © State of New South Wales (Department of Education), 2020.

Material in this resource not available under a Creative Commons licence:

- the NSW Department of Education logo, other logos and trademark-protected material
  - material owned by a third party that has been reproduced with permission.
- You will need to obtain permission from the third party to reuse its material.

လီတဲစီ ပုဉ်ကတိၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤ

နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဝံသးစူၤကိး နက့ၢ်ခိၣ်တ က့ၢ်. နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ် ပုဉ်ကတိၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤလၢက မၤစၢၤနတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါ ဝံသးစူၤကိး လီတဲစီပုဉ်ကတိၤကျိးထံ တၢ်အတၢ်မၤစၢၤဖဲ 131 450 ဒီး သံကွၢ်ပုဉ်ကတိၤကျိးထံ တၢ်လၢအတဲနက့ၢ်တက့ၢ်. တၢ်မၤစၢၤအံၤ တၢ်တဒုးဟ့ၣ်နၤ အပူၤဘၣ်.